

УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ПОНЯТТЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ

Законом України «Про адміністративні послуги» від 06.09.2012 р. надається визначення адміністративної послуги, з якого можливо уявити собі мету відповідної діяльності. Адміністративною послугою визнано результат здійснення владних повноважень суб'єктом її надання за заявою фізичної або юридичної особи, спрямований на набуття, зміну чи припинення прав та/або обов'язків такої особи відповідно до закону (п. 1 ч. 1 ст. 1 [1]).

Отже, виходячи з приписів профільного закону, до ознак адміністративної послуги слід віднести:

- заявний порядок надання;
- надання уповноваженим суб'єктом;
- надається під час реалізації владних повноважень (тобто відповідна діяльність щодо надання адміністративних послуг є державно-владною);
- являє собою результат реалізації владних повноважень;
- має цілеспрямований характер і стосується набуття, зміни чи припинення прав та/або обов'язків набувачів адміністративної послуги.

Законом України «Про адміністративні послуги» не здійснено розмежування адміністративної послуги і порядку надання адміністративної послуги. По суті, вказана норма профільного закону передбачає характеристику діяльності щодо надання адміністративних послуг та виділення положення про те, що адміністративна послуга є результатом діяльності уповноважених суб'єктів.

Отже, виходячи з визначення адміністративної послуги у профільному законі, можна вказати про те, що така послуга являє собою індивідуальний правовий акт, оскільки відповідає ознакам такого акту:

- стосується конкретних осіб, їх прав та обов'язків;
- очевидний правозастосовчий характер;
- є персоніфікованим;
- спрямований на вирішення з його допомогою індивідуальної справи [2, с. 279].

Звернення до наукових положень щодо класифікації індивідуальних актів, дозволяє виділити такі їх групи: а) зобов'язуючі; б) забороняючі; в) правоповноважуючі; г) такі, що містять відмови [2, с. 279]

Якщо вказати про класифікацію індивідуальних актів управління, то адміністративну послугу доцільно віднести про правоповноважуючих актів.

Врахування теоретико-правових положень щодо сутності та ознак індивідуальних актів, їх класифікації, з одного боку, та, з іншого – щодо визначення адміністративної послуги у чинному законодавстві – п. 1 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про адміністративні послуги» - дозволяє сформулювати наступне визначення.

Адміністративна послуга – правова форма закріплення результату реалізації владних повноважень суб'єктом надання щодо набуття, зміни чи припинення прав та/або обов'язків фізичної чи юридичної особи, являє собою індивідуальний правовий акт правоуповноважуючого, персоніфікованого характеру.

У той же час у Законі України «Про адміністративні послуги» доцільно виокремити положення про процедуру надання адміністративної послуги.

Виходячи з наведеної вище пропозиції, можна запропонувати внести наступні зміни до п. 1 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про адміністративні послуги» [1], виклавши у такій редакції:

«1) адміністративна послуга – індивідуальний правовий акт, який приймається суб'єктом надання адміністративної послуги на підставі і у порядку, передбаченому законодавством».

Крім того, слід доповнити ч. 1 ст. 1 зазначеного Закону п. 1-1 у такій редакції:

«1-1) процедура надання адміністративної послуги – послідовно здійснювані дії суб'єктом надання адміністративних послуг у зв'язку із реалізацією владних повноважень за заявою фізичної або юридичної особи, спрямовані на набуття, зміну чи припинення прав та/або обов'язків такої особи відповідно до закону».

Таким чином, проведений аналіз норми Закону України «Про адміністративні послуги» [1] щодо визначення терміну «адміністративна послуга» дозволив запропонувати розмежування термінів «адміністративна послуга» і «процедура надання адміністративної послуги». Юридичний зміст терміну «адміністративна послуга» передбачає закріплення її сприйняття як індивідуального правового акту, що приймається суб'єктом надання у встановленому законодавством порядку. Термін «процедура надання адміністративної послуги» має відображати послідовність здійснення, цілеспрямованість, суб'єктний склад, заявний порядок. Вказані пропозиції доцільно закріпити у Законі України «Про адміністративні послуги», надавши нову редакцію п. 1 ч. 1 ст. 1 та у редакції п. 1-1 ч. 1 ст. 1.

Література

1. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 32 (09.08.2013). Ст. 409.
2. Адміністративне право України. Академічний курс: підруч.: у 2 т. / голов. редкол.: Авер'янов В.Б. та ін. Київ: Юрид. думка, 2007. Т. 1. 592 с.